

ב:

עין משפט
גרי כצוה

אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

מסורת הש"ס

(א) קדושין טז: טר: לז: מב.
חולין סב: וקמן סא:ג.
(ב) ויקרא סו: (ג) ויקרא ר"ח
(ד) ויקרא כ: שמעון (ד) ויקרא
למשה (ט) נגעים פ"ד מ"ג.
(ו) שנה לז: (ז) נס
וחופפת לכת מ"ד ע"ט.
(ח) וסנהדרין פ"ט: (ט) ויעל
ד"ו: (י) וישעיהו ר"ש.
(יא) וירמיהו ט: (יב) וירמיהו
ל' וירמיהו ל' וירמיהו ל' וירמיהו
מקור שמורות.

תורה אור השלם
1. לא יהיה כלי גבר על
אשה ולא ילבש גבר
שמלת אשה כי תועבת
יהוה אלהיך כל עשה
אלה: ובריש כב ה'
2. ושרט לנפש לא חתנו
בבשר: ובתרי קעקע
לא חתנו בכבם בני אדם
ויקרא יט כח

הגהות הב"ה
(א) נראה שהיה כהן
שיעור קרחה רש"א
אומר כגרים אחרים
אומרים: (ב) שם על כל
אחד ואחד מ"ל נפש:
(ג) ויש' ד"ה לא נראה
וכי' דגלי קרא דחייב אכל
קרחה וקרחה דקדשות
מתקוות כמו גופים
מוחלקין: (ד) באר' לוקמי
בקרחה ידו וכו' ויר' דלא
מתקומה ל"ה בקרחה כיו
שיעור ה' קרחות ככת
אחת משום דהקדוה כיו
קרחה מתקום אחד והכל
ביחד ל"ה הפסק שיעור
יבטלים כד"ג כ"ל אחת
ו' מתקין: (ה) באר' ומיהו
הא מיהו למאי נגרסין
ככת אחת:

מוסף רש"י
נשא. סס המסור. אב
השער ודתי תחד. ג"ק
10. מלא פי הווג.
מלא דלא המספיקים (ככת
14. והתניא. כהניא
כתיבא כתיבא לקרחה.
ההיכרה מרה לא חתשו
קרחה. שתיים. יור קרחה
מלא דפי הווג לאו כ'
(א) דהתניא. וכו'. תריא
גמי הדי. כרי יהודה
דלמך שמיס. וכו'. רבי
אליעזר אומר אחת.
לחת הוא חייב ולא
נעין מלא פי הווג. וכו'.
אפילו אחת שרוא
חייב. שאלת הוא מקמי
שלא יהא נראה סוק
והר' ששלת אשה.
על קר' והשלת להקפיד
חמרי בארביאלא. תמרים
התמיס ככברה. וכו'.
109.

לא צריכא שפך ה' אצבעותיו נשא. ומימה אחת מאי עירך
כיון דליכא אלא חדא התראה אמאי מחייב ה' ולי משום
דעשה ככת אחת מה צדק כיון דחד
דחיה ליה התראה אכל חדא והלא
יש לומר דשאי הכא דגלי קרא (א) אכל
קרחה וקרחה דקרחות מתלקות כגון
גופים מוחלקין מיהו קשה למה הולך
לפרש בקרחה דעל ידי נשא לוקמי
(ו) בקרחה כידו שיעור ה' קרחות ככת
אחת ומי' לא קשה מהא דמיר
שמה כ' דשאי הכא דגלי קרא
דקרחות מתלקות כמו גופים מוחלקין
יש לומר דלא מתקומה ליה בקרחה
וקרחה כידו ככת אחת משום דקרח
כידו קרחה כמקום אחד והכל אחד
כלי הפסק שיעור' כינתים וכו'ג'
חשיב הכל קרחה אחת ואין כאן על
כל קרחה וקרחה להכי מוקי לה כה'
אצבעותיו נשא ואותכניהו ככת
אחת ופי' כה' מקומות רחוקים קת
זה מה שש הפסק שיעור' בין קרחה
לקרחה וקריין כיה על כל קרחה
וקרחה ואם תאמר יבן סוף לוקמה
אפילו כיה אחר זה והמשנה מקומות
רחוקים קת כדפי' ומימוקס
שפיר גס בקרחה ומולג כידו בלא
נשא ובחדא התראה משום דגלי קרא
דקרחות מתלקות ומתוך פי' הקונ'ג'
משמע דאי' לא היה מחייב כי אם
אפקחה קמימת שיתה כידו כגון
כדי דיבור להתראה דלאיין קרחות
לא מחייב משום דליס נתוך כדי
דיבור להתראה ומאי למימר אישתלמי
וקשה כיון דהתמיל לעבור תוך כדי
דיבור להתראה לא מני למימר
אישתלמי כדמוכח פרק י' יומטין
בזה אחר זה דמחייב אכל חדא והלא
ואפי' ככת התראה משום דגופים
מוחלקים אפי' דליכא נתוך כדי דיבור
כ"א כאלמנה קמימת לכן נראה
דלין הכי נמי הוה מני לאוקומי כיה
אחר זה כדפי' אלא נקט ככת
אחת לרבותא דאפילו כזאת' דהוה
קשה ליה מחייב ומתוקמא שפיר כך
פירוש כטיטה ומיהו (א) יחא לפירוש
דגרסין ככת אחת וכו' אכל לגירסא
לאשונה דגרס אלא כחדא התראה
פירוש ומשום קרחה זה אחר זה מאי
איכא למימר וי"ל דמי' קאמר ככת
אחת לרבותא טפי דאפי' ככת אחת
משכחת לה כחמשה מקומות מוחלקין
כהפסק שיעור' כגון דקר' אצבעותיו
נשא וכל שכן כיה אחר זה דמיתוקמא
כה' מקומות אפי' כקוח כידו:

במלקט (ו) (שחורות סתוך אבנות) שהוא חייב. פרש"ס דלמך דוקא
כרי יהודה דלמך מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב עליה:
על
דמי' דמי' תנא קמיה דר' חסדא דקיימא במתקף את עלמנו וקמ"ל דחייב תרמי משום מקף ומשום יתקף דכד"א לא לילקי אלא חדא קמ"ל:
ודברי הכל. דלא לריך לתרוגי ר' יהודה היא: מסייע. מומין השערות למקף: שיבולס וקן. כולוהי חמש פחות דקא חשיב במתניתין בכלל
שיבולת הס: פ"ל ושרט. דמני למיכתב נפש לא תשרטו כמקום ושרט נפש לא תחנו. לשון אחר ת"ל ושרט מריבוא דוי"ו: ר' יוסי
אומר כו'. ר' יוסי מוסף מיני: סא אפיקסיה לביטו שפלא. והא ודאי ר' יוסי לא פליג כהיא דהיאך יהא מוילא הפסוק מידי פשוטו:
קסבר

א"לא כחדא התראה מי מחייב והתנן: כג' נזיר
שהיה שותה יין כל היום אינו חייב אלא אחת
אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה
חייב על כל אחת ואחת: לא צריכא דקר'
חמש אצבעותיו נשא ואותכניהו ככת אחת
דהויה ליה התראה לכל חמרי וחדא וכמה
שיעור קרחה רב הונא אומר כרי שיראה
מראשו רבי יוחנן אומר משום ר"א (ב) רבי
שמעון יבגרים (ג) (בתנאי כמה שיעור קרחה
(א) כגרים) אחרים אומרים כרי שיראה מראשו
אמר רב יהודה בר הניכא פליגי בה תלתא
תנאי חד אומר כגרים וחד אומר כרי שיראה
מראשו וחד אומר כשתי שערות ואיכא
דמפיך שתי שערות ומעילי כבעדשה וסימנך
(א) בדרת כגרים ומחיה כבעדשה יתנא הנוטל
מלא פי הווג בשבת חייב וכמה מלא פי
הווג אמר רב יהודה שתיים והתניא לקרחה
שתיים אימא וכן לקרחה שתיים תניא נמי
הכי ה"ה הנוטל מלא פי הווג בשבת חייב וכמה
מלא פי הווג שתיים רבי אליעזר אומר אחת
ומודים חכמים לרבי אליעזר ובמלקט לבנות
מתוך שחורות אפילו אחת שהוא חייב ודרב
זה אפילו בחול אסור משום שזאמר י"א
ילבש גבר שמלת אשה: והמקיף פאת ראשו
וכו': ת"ר פאת ראשו סוף ראשו ואיזהו סוף
ראשו ה"ה המשוה צדעיו לאחורי אונו
ולפדחתו תני תנא קמיה דרב חסדא א' אחד
המקיף ואחד הגניקף לוקה (א) אמר ליה מאן
דאכיל חמרי בארביאלא לקי דאמר לקי מני
רבי יהודה היא דאמר (ב) לאו שאין בו מעשה
לוקן עליו רבא אומר במקיף לעצמו ודברי
הכל רב אשי אומר במסייע ודברי הכל:
והמושחית פאת זקנו: ת"ר פאת זקנו סוף
זקנו ואיזהו סוף זקנו שכולת זקנו: והמשרט
שריטה אחת וכו': ת"ר ושרט יכול אפילו
שרט על ביתו שנפל ועל ספינתו שטבעה
ביום ת"ל: לנפש אינו חייב אלא על המת
בלבד ומנין למשרט כמש שריטות על מת
אחד שהוא חייב על כל אחת ואחת ת"ל
ושרט לחייב על כל שריטה ושריטה רבי
יוסי אומר מנין למשרט שריטה אחת על ה'
מתים שהוא חייב על כל (א) אחת ואחת ת"ל
לנפש לחייב על כל נפש ונפש שהא אפיקתיה
לביתו שנפל ולספינתו שטבעה ביום

דשמעין לקרא הכי לא תקיפו לא תמיחו להקיף דמנין להקיף כמקיף
א"ר מדאפקיה בלשון רבים דכתיב לא תקיפו משמע דלמך קא מוהר
כחמנא ניקף ומקיף: רבא אמר. לא צריכת לאוקומי כרי יהודה הך
על
דמי' דמי' תנא קמיה דר' חסדא דקיימא במתקף את עלמנו וקמ"ל דחייב תרמי משום מקף ומשום יתקף דכד"א לא לילקי אלא חדא קמ"ל:
ודברי הכל. דלא לריך לתרוגי ר' יהודה היא: מסייע. מומין השערות למקף: שיבולס וקן. כולוהי חמש פחות דקא חשיב במתניתין בכלל
שיבולת הס: פ"ל ושרט. דמני למיכתב נפש לא תשרטו כמקום ושרט נפש לא תחנו. לשון אחר ת"ל ושרט מריבוא דוי"ו: ר' יוסי
אומר כו'. ר' יוסי מוסף מיני: סא אפיקסיה לביטו שפלא. והא ודאי ר' יוסי לא פליג כהיא דהיאך יהא מוילא הפסוק מידי פשוטו:
קסבר